

TOIMENPIDEOHJELMA TULEVAAN HALLITUSOHJELMAAN – MONIKKOPERHEIDEN ENNALTAEHKÄISEVÄ TUKEMINEN

SUOMEN MONIKKOPERHEET RY:N HALLITUSOHJELMATAVOITTEET

Kaksoiset tai kolmoset saava perhe tarvitsee ennaltaehkäisevää tukea. Juuri valmistuneen tutkimuksen (Hyväluoma, 2010) mukaan monikkoperheet sekä käyttävät enemmän että jäävät useammin kuin muut lapsiperheet vaille tarvitsemaansa tukipalvelua. Monikkoperheet kokevat riittämättömyyttä vanhempina enemmän kuin muut perheet. Monikkoperheessä parisuhde kuormittuu. Parisuhteen tukemisen tärkeyttä korostaa se, että suurin tuki vanhemmalle tulee omalta puolisoilta (Hyväluoma, 2010). Tutkimuksen mukaan isän osallistuminen yhteisvanhemmuuden kautta tukee perheen hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Yhdenvertaisuuslaki (21/2004) velvoittaa edistämään jokaisen lapsen yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti. Lainsäädännössä monikkolasten tasavertaisia lähtökohtia ei ole vielä kaikilta osin turvattu.

Monikkoperheessä mm. lastentarvikekulut ja vaatekulut ovat suuremmat kuin jos sama määrä lapsia olisi syntynyt eri aikoina. Suurimpia taloudelliset paineet ovat alle 3-v. lasten perheissä, 4+ perheissä ja yksinhuoltajamonikkoperheissä.

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet ovat paitsi inhimillisiä myös tehokkaampia ja edullisempia kuin raskaat tukitoimet ja ennaltaehkäisevän tuen korostaminen on elintärkeää häiriöpalvelujen kustannusten räjähdysmäisen kasvun hillitsemiseksi. Seuraavien toimenpide-ehdotusten avulla estetään kohdennetusti monikkoperheiden luisumista korjaavien tukipalvelujen piiriin.

KOHTA 1: Lapsikohtainen isyysvapaa tulisi myöntää jokaisesta monikkolapsesta, ei vain yhdestä samaan aikaan syntyvästä lapsesta

- STM:n vanhempainvapaatyöryhmä päätyi muistiossaan (STM selvityksiä 2011:12) tukemaan tavoitettamme seuraavasti: ”Jos lapsia syntyy yhtäaikaisesti useampia kuin 1 (2 tai 3), työryhmässä on kannatusta sille, että isän yhtä aikaa äidin kanssa pidettävää kautta pidennettäisiin lasten määrän mukaisesti (=2 x 24 arkipäivää tai 3 x 24 arkipäivää). [Edellä on] A- ja C-mallien yhteydessä esitetty, että vanhemmat voisivat olla samanaikaisesti vanhempainvapaalla enintään 24 arkipäivää. Vanhempainrahakauden monikkopidennys säilyisi entisellään. Kustannukset: 1,55 miljoonaa euroa/vuosi”.
- Sosiaali- ja terveysvaliokunta on todennut 22.10.2009 ((StVM 37/2009), että monikkoperheiden aseman helpottamiseksi on tarpeen selvittää monikkoisien vapaan pidentäminen, kuten vanhempainvapaatyöryhmä on nyt tehnyt ja puoltaa lapsikohtaista isyysvapaata.
- yksinhuoltajuustilanteessa tulisi lisäksi turvata yksinhuoltajan mahdollisuus riittäviin vapaisiin.

TOIMENPIDEOHJELMA TULEVAAN HALLITUSOHJELMAAN – MONIKKOPERHEIDEN ENNALTAEHKÄISEVÄ TUKEMINEN

KOHTA 2: Lasten kotihoidon tuessa tulisi myöntää täysimääräinen hoitoraha jokaisesta monikkolapsesta

- selkein täsmävaikutus pienten monikkolasten perheiden talouden ahdinkoon saataisiin siten, että jokaisesta syntyvästä monikkolapsesta myönnetään lasten kotihoidon tuen *täysimääräinen hoitoraha*.
- nykyisin toisena ja kolmantena syntyvä monikkolapsi saa vain sisarkorotuksen.

KOHTA 3: Lapsiperheiden kunnalliselle kotipalvelulle lisärahaa kuntien rahoituksessa

- kuntien valtionosuuksia tulisi lisätä niin, että kuntien on mahdollista toteuttaa lapsiperheiden kotipalvelua.
- on kehitettävä keinoja, jolla varmistetaan että kunnat antaisivat tarvittaessa sosiaalihuoltolain mukaista ennaltaehkäisevää kotipalvelua.
- Hyväluoman (2010) tutkimuksen mukaan monikkoperheet olivat jääneet kaikissa perhetukipalveluissa useammin kuin muut lapsiperheet vaille tarvitsemaansa palvelua, kotipalvelun saannissa tämä ero oli kaikkein räikein.

KOHTA 4: Varhaiskasvatuslaki tulisi uudistaa

- päivähoidon suuri merkitys monikkoperheelle tuli esiin Hyväluoman (2010) tutkimuksessa: subjektiivinen päivähoito-oikeus on tärkeä monikkoperheelle, sillä se mahdollistaa työssäkäynnin ja jaksamisen tukena kriittisessä perhetilanteessa. Monikkoperheiden mukaan päivähoitohenkilöstö on heitä parhaiten perhe-elämässä tukeva viranomaistaho.
- järkevän kokoisissa lapsiryhmissä henkilöstö jaksaa tukea paremmin uupuneita monikkoperheitä.
- perhepäivähoitoa tulisi kannustaa. Monikkoperheessä voi luonteva ratkaisu olla hoitajan tuleminen kotiin.

KOHTA 5: Lapsilisä tulisi jatkaa 18-vuotiaaksi asti

- Nuoresta aiheutuvat kustannukset ovat suurimmillaan siinä vaiheessa, kun lapsilisäoikeus nykyisin päättyy. Monikkoperheessä tämä tilanne vielä korostuu.

Hyväluoma, J. (2010). Moninkertaisia onnenhetkiä ja arjen haasteita. Monikkoperheiden vanhempien kokemuksia perheen hyvinvoinnista. Perhetutkimuskeskus. Jyväskylän yliopisto. Luettavissa: http://www.suomenmonikkoperheet.fi/monikko2008/tiedostot/raportti_web.pdf